

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. K.6.63

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. K.6.63

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. K.6.63

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. K.6.63

11
1 20
Sixto.iiii.pon.max.Alexander Corte sius.

Abui orationem Sixte.iiij.pon.Max.his diebus corā
tuor. R.Car. Senatu in solenni Epiphanię celebritate
Quam quidem quoniā crebriꝝ amicorꝝ efflagitationes cogeant
vt traderem librarijs imprimendaz: Nolui quicqꝫ moliri prius qꝫ
tuę sedis apostolicę numen quod orbi terrarꝫ pꝛesidet inuocarem
Quo certe nihil maius in rebus humanis inueniri potest: A quo
benefacta omnia mortaliũ demanant: Cui quicquid sit laude di
gnũ referri debet semper acceptum Sanctitati tuę iccirco has me
as primitias: vt in poetica olim cum tuas res gestas celebrarem:
ita nunc in oratoria vltra offero ꝛ dedico. Neqꝫ tamen hoc scribo
quod existimem a. S. L. quę imenlis humani generis gubernan
di curis occupatur id legendum fore: Cum iampridem non meru
erit mea vox dum perorarem ad sacratissimas aures peruenire.
Sed feci vt si quando huius rei seriem quocunqꝫ intellereris be
nedicat tibi dextera tua: qua certe neqꝫ diuinius neqꝫ celestius
quicqꝫ haberi decet. Deus te seruet Princeps clementis. Sapien
tię tuę ac pietati feliciter dignitati opti. ꝛ max. feliciter.

Alex. Cortesij oratio: quā habuit in ꝑde diui Petri frequē
ti. R. Car. Senatu. viij. idus ianuarij: in Epiphania.

Vidimus stellam eius in oriente ꝛ.

Uꝫ ceteros. P. Amplius. ad hoc dicen di munus suscipi
endum: solent ad hortari: ea me his temporibus maxi
me deterrent: vel qđ illis qui ante huiusmodi orationes in hoc
ordine habuere: quantũ mihi annis: ingenio: doctrina: pꝛestite
re tanto fiducia maior ad dicendũ fuit: vel quod eo formidolosi
us est dicere. Quo multo Illustrius. clariss. sapientiss. audito
res a sũt: Quorꝫ etiam ora oculosqꝫ intueri sanctũ est ac religio
sũm: Ita. P. A. vestra hęc presentia: loci maiestas: pontificiũ: con

seffus: reliquorum frequentia & expectatio: quę omnia alacritatē
quandā audiendī p̄se ferre magno silentio videntur meis viri/
bus diffidentem animum sensusq; & pectus horrore quodam per
terrefaciunt atq; perturbant. Varū enim vero tametsi conspectus
vester sanctissimus locus angustissimus: status huius orationis
eminentissimus sapientissimorum viroꝝum p̄clara ingenia exer
ceret: ne dum ipse qui neq; etate neq; industria valeo tantū pon/
deris sustinerem: tamē ea me spes erigit atq; extollit quod confi/
do vos pro vestra incredibili inauditaq; humanitate: etiā si sapi
entiss. vestris auribꝫ non satifecero indolem banc voluntatēq;
in re tam ardua probaturos reliqua vero imbecillitati meę cōdo
natos Quod si nulla alia ratione in tanta formidine refici rei
creariq; poteraz nonne ad decus hoc aditu laudis excitari inflā
mariq; debueram: cum proposita his studiis premia viderem nō
ea tantū quę vos abundatissime virtutibus conferre semper con
sueuistis. Uex etiā beatitudinis futurę imortalia illa atq; ęterna
Quę cum animaduertē oblatam subito mihi eam dicendi ma/
teriā cognoui qua nihil vberius: nihil excellentius nihil admira
bilius inuenit: Etenim de Epiphaniā hoc est de apparitione dñi
dicturus sum. Qua qd potest esse amplius quaz cum de summa
p̄uidentiā: Quid celestius quā cum de astris & celo: Quid diui
nius quā cum de deo loquit: admonet: doce t: In qua re non taz
vereo: ne nimis multa dixisse quā ne potius plura p̄termisisse
videar: ita q̄tum fiducia mihi causę dignitas tribuit tantū anō
detrahit magnitudo. Quid prius memorē. p. A. vnde inīciū su
maz q̄ nam tanta cuiusq; dicendi copia: qd tñ ingenij flumen: q̄
tanta vis tantaq; facundia potest inueniri quę non dicam tracta
re aut explicare: sed perstringere aut delibare tam immensas chri
stiani numinis amplitudinem possit: Quid em̄ maius post ho
minū memoriā fuit: quā cum ex siluis rudes: agrestes: pastores
tum ex diiunctiss. regionibus reges: sapientes: Magnos: illos
diuinis nuntiis: hos sp̄deris ductu tanta terraz spacia emensos
vniuersi mundi auctorem: nullo parentis dolore editum: in seno

in stabulo: in præsepio expositum: infantem: hospitem nudū: adora-
tuum suppliciter venisse. Sed quā sine diuina ope nihil bene pos-
test euenire tantę materię campum ingressuri virginē prius Ma-
riam veluti olim Magi ad genua prouoluti adueniētemur. Deū
eam deprecemur ut his oculis quibus illos intuebatur nos quo-
q; aspicere dignetur. postremo etiam ut mihi huius mysterij primor-
dia recensere conanti libens volensq; assit atq; aspiret: Ergo per
benignem illum misericordię fontem salutatione angelica tacite in-
uocemus. *Aue Maria. 7c.* Hunc vero cum potentissimū
orationis meę exorsus illinc merito puiscisci videat: ut de stella
primū. Tum de magis: demum de muneribus pauca disseram:
iure mihi in primis video genus stelle per tractandum esse: In q̄
quidēz questione præterhęc quę nos de genere dicturos proposui-
mus pleriq; tempus ac locum adiacere: De quibus omnibus di-
cam q̄ breuissime potero: genus autē est huiusmodi ut neq; de ijs stel-
lis quę fixę vocant: dici possit: neq; de numero inerrantiū existi-
mari. Quāz omniū alię in altissimo mūdi vertice sitę: summo cę-
lo inherēt. alię autē certo vagantes errore per signa zodiaci ferū-
tur. Reliquū est igitur: ut ex his eam fuisse dicamus quas repen-
te in aere nasci compertūz est. Motu enim cęlestium corpōz quo-
rū vis calefaciendi attrahendiq; est: materiā calidā et siccam ele-
uari in extremā vsq; aeris regionē: et ratione ardoris: loci: impet-
us illoz eam inflammari vertiq; in effigiem stelle: reiectis aliorum
opinionibus tandem Peripatetici comprobauerūt. Quod si rari-
or fuerit ille vapor: quis nescit eum celerius dissolui: ex quo plerū-
q; cadere sydera videntur. Si vero densior sit quis dubitat quin
diutius protrahatur et fiat Cometes. Quęz tamen neq; longius
lxxx. dieb; neq; breui; vij. perdurare annotatū est: Cur velocita-
te continentis: pauloq; tardius ob crassitudinem mouetur: nisi
forte eum aliquod aut insequatur astrum aut comitetur. Nam tū
demum vnacum astro circa terraz sese reuolvente cursu extingui-
tur diurno: Horum ortus perniciosus Principibus Sillij testi-
monio habetur.

Crineq; flāmiuero terret fera regna Cometes.
Sanguineum spargens ignem: mouet atra rubentes.
Fax celo raptos: et sena luce coruscantur.
Scintillat sydus: terrisq; extrema minatur.
Sed quid ad rem? hic me implicat difficultas.
Nam quo me vertam? an ne primum syderis huius: naturam cō
plectar cum fuerit preter naturam? An astronimę regulis euoluā
cum hęc sacra sint illa profana? An vatum oracula commemorem
quorum plena sunt volumina quod infinitum esset? An gentium
exempla repetam: cum hęc omnia quę vnq; fuerint miracula exce
dant? Quibus illa non modo: equare nephas verum etiam con
ferre impiū est: Tutius ergo quēdam super Timę Platonis hu
iusmodi verba referentem imitabor. Est quoq; inquit alia sancti
or historia quę perhibet ortu stellę cuiusdaz: Non morbos mortef
q; nunciatas: sed descensum venerabilis dei ab humanā conuer
sationis rez mortalium gratiam: Quam cum suspexissent Chal
deorum sapientes viri: et in consideratione rerum celestium satis
exercitati quęsisse dicuntur recentem ortum dei: repertaq; maie
state puerili veneratos esse et vota tanto deo conuenientia nun
cupasse: Non ergo illi viderūt: vt apud Lucanū.
Ardentemq; polum flammis celoq; volantes: Obliquas per ina
ne faces crineq; timendi. Syderis et terris mutātez regna Come
tem: Nec viderunt Claudiani illud Auguriū qualis facturus ini
quū: Pręces sanguineo delabitur igne Cometes: prodigale ru
bēs non illum nauita tuto: Non impune vident populi sed crine
minaci: Aunciat aut ratibus ventos aut vrbibus hostes. Et pro
fecto sic est. Cedo fuerit angelus domini: fnerit spiritus sanctus:
fuerit vnum ex supernis illis astris: fuerit tum primum ab opifi
ce rez factum: Non ceratias qualem vidit Gręcia cum ad Sala
mina pugnaret: Non Typon quem vti dirus Aęiptij abominā
tur. Non crinita q̄ Cęsar Augustus patris animā falso existima
ri voluit: Non Pogonias: Non Xypias: Non Hyppæus et ne sin
gula enumerē nībil horz ostentoz fuit: Nouus saluator venerat:

22
Nova lex firmanda erat: Nouum sy dus terris effulsit. De gene-
re vt opinor satis diximus. Nunc vero tempus ac locū perscrute-
mur: de quo dubitasse plerosq; intelligo. Quippe alij biennio ante
natalem dñi alij vt primum in lucem prodijt lux eterna ortum sy
dus suspicantur: Diuis Augustino ⁊ Chrysostomo difficile visus
est tam longum iter: tam breui tempore fuisse confectū Quorum
quidē auctoritati facile cederem nisi ⁊ seipm idē Augustinus
mor emendasset ⁊ aliorum mihi sententia prestabilior videretur.
Nam de loco quid dicam? In iudca non nulli principio stellā ma-
gis oblatam putauerunt. Pars a Perside vsq; contemplantibus
affuisse confirmant. Quos ego si liceret redarguerem ⁊ nimis
curiositatis accusarem. Quid enim iuuat in minori negocio rati-
onem querere: cum eam in maiori contennas? Quasi vero nō dis-
ficilius fuerit angelos dei puocasse pastores. De quo tñ nihil am-
bigitur. Aut non idē sit venisse eos etiam si inter illud biennio
confecerint ac si tredecim dierum spacio peruenerint. Quomodo
constet venisse non ne eundem assecuta fuit effectum noni sy de-
ris claritudo? Eterum nos sommoz virozum controuersiam in
medio relinquamus ⁊ iam veniamus ad Magos: fuisse magos
persarum sacerdotes proculdubio imter omnes scriptores conue-
nit. Qui duabus his artibus sapientia ⁊ pietate facile tel' q's mor-
talibus antecellerent. Quarum altera futura diuinare: altera pi-
pitias sibi deozum mentes conciliare putarent. Illud itaq; inge-
nij: hoc virtutis opus habebatur. Nos igitur ingenij prius glori-
am exequamur. Quę enim litterę? Qui auditores? Quę historie
eorum scientiam non celebrarunt? Jam vero quis ignorat illoruz
disciplinas nullis intercedētibus commentarijs per tot milia an-
norum prope miraculo perdurasse? Testes sunt nostrorum locu-
pletissimi Magnus Leo ⁊ Diuus Gregorius qui prudētissimos
illos ac sapientissimos frequenter appellant. Testis Aristoteles
Stagyrites philosophorum princeps qui in libro Quęz magicon
inscripsit Aegyptijs Magos ait esse antiquiores qui primi philo-
sophiam inuenerunt: auctore joroaste. Testis Martius Tullius

eloquentie decus. Et in persis inquit diuinant Magi qui con/
gregantur in sano inter se commentandi et colloquendi causa.
Nec quisquā Rer persarum potest esse qui non ante Magorum
disciplinam scientiamque perceperit: Testis Plinius hystorie in
primis grauis auctor. Pythagoram: Empedoclem: Democri/
tum: Platonein ad hanc discendam exilijs verius quā peregrina/
tionibus susceptis nauigasse: hanc reuersos predicasse: hanc in ar/
chanis habuisse. Testis iterum Marcus Tullius Qua nocte in/
quit templum Ephesie. Diane deflagrauit eadem constat ex O/
lympiade natum esse Alexandrum atque vbi lucere cepisset clami/
tasse Magos pestem ac perniciem Asię proxim: nocte natam. Te/
stis herodotus Alpcarnaseus quod Astyagi primum postea Cy/
ro somnia illa celeberrima fidissime interpretati sunt: Et cum al/
ter ex sorore vitem dzocreatam vidisset in somnijs quę ramis Asi/
am obumbraret. Alter tres soles apprehendere conanti sibi e ma/
nibus effugisse illi ex ea qui totius Asię potiretur nasciturum hu/
ic triginta annos regnaturum quod vtrumque euenit verissime
predicunt. Testes omnium gentium lingue omnium monu/
menta populorum artem illam quam ab iuuentoribus Magitaz
vulgus appellat natam primum ex medicina et mathematicis su/
perstitionum viribus aluisse ac desideratissimis hominibus
pollicitis eam adoleuisse. Quę quidem omnia summa fuisse in
his rerum peritiam liquido demonstrant. Quo circa iam virtutes
reliquas persequamur atque imprimis auspicacissimum diui/
Dieronymi preconium asseramus qui illorum abstinentiam ex
Ebuli hystorijs acceptam his verbis illustrat. Tria enim gene/
ra Magorum apud Persas fuisse commemorat: quorum primos
qui sunt doctissimi atque eloquentissimi excepta farina et olere ni/
hil aliud solitos in cibo sumere. At laertium Diogenem: Diodo/
rum Siculum: et Ptolomeum in extremum collocaui quoniam iam
nulli eorum quos legerim de Magorum moribus ac disciplinis
copiosius disseruere. Qui nec Indorum Gymnosophistis: Nec

Iudeorum Esscis: Aec Gallorum Druidis: Aec Assyriorum
Chaldeis: Aec Aegyptiorum sacerdotibus Magos persarum vel
scientia rerum: vel vite integritate: vel cultu religionis vel ora-
culis precinendis inferiores vilo modo existimant: Immo vero
et fuisse auctores sapientie affirmant et vota et sacra dijs facere
consuuisse veluti soli ab his exaudirentur. Diuinationem exer-
cere: statuas redarguere: Delubra non fabricare quod ignora-
rent effigiem dei. Quin etiam cum frequenter inciderim in di-
sceptatione de Astronomie inuentoribus. Cum nonnulli Aegy-
ptios vasis greis atq; horoscopia summa industria deprehendi-
se eam contendant. Alij Babilonios qui propter vastam planiti-
em assiduo patentis celi aspectu motus traiectionesq; stellarum
contemplantur: alij eos qui in Caucaſo signa circuli obserua-
uerint quod primi eorum cursus persecuti sint. Pars athlantem
Lybicum principem huius artis extollant. Quidam Hyppar-
chum consumatorem dicant: qui in sexcentos annos stellarum
ambitus atq; discursus quasi nature conscia posteritati manda-
se memoratur. Complures tamen me reperisse memini qui vel in
primis Magorum studijs deferant palmam quod hij iusticia et
religione que deo gratissima creduntur inter mortales presta-
rent totius mundi noticiam veluti diuis instituti alloquijs ha-
buissent. Quod si Thaletem Milesium defectionem solis pri-
mum Astyge regnante predictisse legimus. Si. P. Rigidum ac-
cepta hora Octauiani partus dominum terrarum orbi natum af-
firmasse audiuius. Si. Anaximandrum monitus prius lacede-
monios vt ex vrbe ruitura exirent ab interitu liberasse accepi-
mus. Quid mirum Magos syderum contemplationi semper in-
tentos tantum mysterium preuidisse? Ruinam aliq; ex incendio
templi presagiere: humani generis salutem ex sideris nouitate
non presagient? Regem mortalem ex vitis amplitudine vatici-
nati sunt: Regem eternum ex clarissimo iubare non vaticinabunt?

Cyri et Alexandri caduca imperia predixere Iesu christi regnum
sempiternum non predicent. Equidem eos committere magnus
piaculum reor qui audent cogitare deum omnipotentem in ortu
principium terrenorum signa quedam plerumque misisse: et qui ea
interpretarentur multis sensum inspirasse. Tum vero cum vnus
genitum filium nasci homines iussit portenta ex celo tam clara de
disse: et neminem qui ea intelligeret inueniri potuisse. Qua re ma-
gos seu peritia astrozum miraculum admiratos. Seu a Balaam
quondam oraculis monitos: siue etiam quod sanctius extima-
tur qui iam dudum a malis demonibus circumuenti ut alium
esse deum cognoscerent atque vulgarent: dei instinctu conuoca-
tos veritatis esse arbitror: regios illos ac sapientes pietatis castos
atque integerrimos estimare. Que quoniam simul a religionis no-
stre magnis assertoribus defensata: simul a primis illis sacre lei-
gis conditoribus approbata pie ac sincere credimus iam consul-
to pretermittam. Video in me omnium oculos coniectos quasi
suo loco expectantium ut antiquas fati questiones attingam et
Priscillianę heresis commenta peruertaz: que hanc stellam fuisse
fatum domini impudentissime asseuerabat. Itaque reprehenden-
da est illorum impietas cum iam probatum sit hominis vitę non
subijci usquequaque cursibus syderum: et gemellos eodem puncto
temporis natos diuersa usus fortuna compertum sit: et apud Per-
sas Itemque apud Gallos et nunc quoque in Hispania regna per suc-
cessionem tradi et cum vna priuati et serui cum regiis filiis nascan-
tur hos in regno: illos in seruitute vitam agere. Prouidentiam
vero esse in superne mentis firmitate fatendum est. Nam quod
verti omnia turbato ordine sepe arbitramur nostri iudicii censen-
dus est error: non prime illius cause que mutari non potest atque
bonum omne quod est facit et creat. Quod si prouidentia est sum-
ma ratio que cuncta disponit: esse etiam fatum oportet inherentes
rebus mobilibus dispositionem: ut veluti ad intelligentiam: ra-
tiocinnatio: ad id quod est: id quod gignitur: ad eternitatem:
tempus ad punctum medium circulus: Ita sit fati series mobi-

lis: ad prudentię stabilem simplicitatem: Quam veteres cathenas
auream circum sese reuoluentem nominauere. Sed pleriq; eorum
qui fatum esse concedunt liberum voluntatis arbitrium tollunt
quali alterum alteri obstat: et profecto falluntur. Nam porro in-
quit Augustinus: si deus presciuit quod futurum esset in nostra
voluntate non vtiq; nihil sed aliquid futurum esse presciuit: Er-
go et illo presciente aliquid est in nostra voluntate. At enim si ani-
ma nostra intellectiua primi intelligibilis naturam representat
certe quod a deo proficiscitur fati nexibus non coherceretur:
Namq; orbis sese circum cardinem vertens quanto propinquior
est tanto illius naturę magis est particeps et minoribus fati vin-
culis implicat: Quod si quoquo modo illi coniungat penitus liber
atq; solutus est. Impudentius progressus sum in has questio-
nis angustias vobis presertim audientibus. Patres. A. qui om-
nia hec non solum didicistis exactissime: verum etiam floquen-
tissime docere potuistis. Quorum innumerabiles virtutes cum
hac perpetua felicitate coniunctę faciunt nescio quid consumma-
tum atq; perfectum ut non minor sit eorum qui vobis parent in
exequendo quam vestra qui imperatis in nubendo voluptas.
Sed profecto melius est immortales vestras laudes tacite vene-
rantes silentio preterire: ut sit in sacris q̃ verbo temere violare.
Itaq; ad propositum reuertamur. Venere Hierosolymam Magi
qđ vbi primū intellexit: herodes blādit i vt adorato eos int. llerit
puero ad se redirēt. O clemētiā inauditā. O sequitiā intolerādā.
O leuissimi boīs vanitatē: Tu nascenti x̃bo insidiaris: Tu mor-
tem immortalitati cogitas: Tu diuinum ordinem dolis pruer-
tere contendis: abiēre illi: non reuertuntur. Quid furis? Quid
secuis in pueros innocentes: vt ne tuo quidem sanguini parcas?
Quid frustra insontes trucidas? An ignoras quot in terra occi-
dis tot in cēlo renasci? Sed diu me ambiguum distrahīt. Que
nam maior fuerit clementia an Herodis qui diuina turbare au-
deret: an phariseorum qui quid scirent alios docerent ipsi face-
re negligerent. Idumęus ille Inquilinus iudaicorum expers sa-

erorum per vim imperium arripuerat. Nondum regni munimen
tafirmarat. Reliquias omnes regis stirpis extigere agitante mi
nima suspicio deterrebat. Postremo illum diuinitus eo vesanię p
gressum reor: ut insignie nefarię atrocitatis facinus patraret: quo
per vniuersum terrarum orbem inauditi sania flagitij vulgaret
et iam tum suauis salutis igna: unum genus humanum liberatoris
sui accessum quocunq; modo presentiret. Id eūquam late patue
rit hinc licet estimare quod Octauium constat dixisse per iocum
malle se Herodis porcum esse q̃ filium. Multa ergo Tyrannum
excusent si quis damnato venie locus esset. At vobis iudei quę tā
ta caligo: quę tenebrę: quis stupor mentes occupauit. Didicistis
a parentibus vestris venturę dei filium cum regnū vestrum ade
rteros transferretur: translatū erat: cur non credidistis? Patres
vestri Bethleem patriā futuri verbi percunuerunt vos docuistis
venerat verbum: cur non credidistis? Barbari legum vestrarū in
scij a vobis nascentis dei locum quesiere: vos demonstrastis: illi
adorarunt: vos non adorastis. Si hęc Barbari quę vos contēne
batis fecerunt: Cur non credidistis? Sint sane hęc obscuriora: Si
illa non persuadent ut obmittam Abraham: Moysen: Jacob: reli
quosq; originis vestre auctores totiens id vaticinatos. Quid cla
rius dici potest q̃ a Dauid magnificentissimo vatus? Misit ver
bum suū et sanauit eos et liberauit eos de corruptionibus eorum.
Quid proprius q̃ ab Isaya? Spiritus domini super me propter
quod vncit me euangelizare pauperibus misit me predicare capti
uis indulgentiam: et cecis lucem. Multa me preterire loci huius
ratio cogit. Sed quem per deum immortalem hęc oracula non p
mouerent statuas: sara: excitarent: Debeři mortalium pertinaci
tissimi nondum etiam conuertimini? Quousq; tandem in ista p
fidia versabimini Semper ne proterui et obstinati: Semper ne cō
tumaces perdurabitis: Quin erigitis et capescite ritum christi
anum: Aspice reges memorabili pietate qui tuguriū ingres
si humili cespite circumseptum in medio bouis et aselli puerum ru
bentem palpitantemq; comperiunt humi facentem: Juxta virgū

culam torulo paleę inſtratum tenerum corpus vilipanno inuol/
uentem: atq; anhelitu pecoruz recentis ſetus tremulos artus fo/
uentem: O predicandam Magorum fidem: nondum viderant
7 credebant: viderunt 7 adorarunt. O perfectam diuinitatis no/
ticiam: En infantem: En caſulam: En puerperium: 7 tamen pro/
ſtrati precabantur: in carne verbuz: in infantia ſapientiam: in in/
firmitate virtutem: in hominis veritate: dominũ maiestatis. op/
tulerunt p̄terea dona. Thus deo. Aurum regi. Mirram vero
homini: vt nos illos partiz in vna perſona humanitatē diuinita/
tēq; coniunctam coluiſſe: partim myſterium trinitatis cognouiſ/
ſe iudicaremus. Magna mihi copia ſupp̄erit memorandi q̄ mul/
ta ſuper hijs ſcriptores cōmentati ſint: niſi de curſu iam ſpatio tē/
pus ad metaz maturandũ admoneret. Maiores noſtri. p̄. A. hu/
iuſmodi conciones in ſolemnibus feſtis habendas inſtituere vt
memoria rerum a ſaluatore noſtro geſtarum quidam igniculi gene/
rolis animis ſuſcitarentur: quibus accenſi: aut illius facta quan/
tum poſſent imitari arderent: aut ſaltem p̄ceptis eius parere in/
ſueſcerent. Itaq; in hac celebritate humilitas maxime laudatur
quam inicio octus ſui imitandaz nobis propoſuit chriſtus. Quā/
quidem ita deum aſſequemur cum ipſi nobiſcuſ reputabimus
nos ad deum cognoscendum nequaquā pares eſſe. Sic enim
ſtella ſuperne lucis cor liberum illustrabit: 7 ab his quę corporeis
oculis cernuntur abstractum lumine intelligentię perfundet:
tum pro auro theſaurum cordis offeremus: ſi coram illo diuine
ſapientię fulgore reſplendebimus. Thus autem ſi vanas cogita/
tiones aſſidujs p̄cibus in ara pectoris incendimus. Et Mir/
ram poſtremo ſi carnis luxum incorruptę mentis mundicia at/
q; abſtinentia extinguemus. Cū timore: igit̄ 7 tr̄ore vt monet apl̄s
noſtram ſalutem operemur. Matrem virtutum omnium charita/
tem domini: erga nos: erga proximum imitemur. Spem magorū
in colendo ſincere puerū: in adorandis firmiter ſacramentis. f̄i/
dem eorū: in credendo ſtellę radijs in obſeruandis eccleſie man.

dati habeamus. Prudentiaꝝ ad euitandas Herodis hoc est diaboli fallacias: fortitudinem ad tollerandos longi itineris. idest vite presentis labores prestemus: ad nos enim potissimum huius archana mysterij pertinent. hoc die conuocati fuimus ad salutem hoc die per legatos a deo veniam impetrauimus: hic dies primum perditæ quondam mortalitati faustus ac felix illuxit. Videte ergo hodierna luce quantum gr̃is alieni cum deo contraximus: considerate quantum ei debeamus qui fecit nos teste apostolo in partibus sortis sanctorum in lumine qui eripuit nos de potestate tenebrarum et transtulit in regnum filij dilectionis sue canente Ihesaia Gentium populus qui sedebat in tenebris vidit lucem magnam et qui habitabat in regione umbrarum ortis lux orta est eis. Plato quem philosophi diuinum appellauere cum loqui esset animatus: quod sit dicere non est ausus hoc solum de eo sciens quod sciri quæ sit ab homine non possit. nos vero quibus cognoscendi dei veri gratiam fecit Christus verus deus nonne excitamur: ubi inter mortales hominem deum nobiscum vixisse intelligimus nonne expergiscimur: ubi eundem propter nos acerbam mortem obiisse animaduertimus: nonne ab iniurie licentia. et maleficio nosmetipsos veredicamus? Quomagis annitendum est ut nos tales prestemus quales eos esse decet qui non umbra: et tenebris sed splendore tam clari sideris ad celestem gloriam excitantur. Sed cum iam singula ut potui pertractarim: reliqua mihi videtur tanti fastigij maiestate orare atque obtestari ut si quid perperam dixi aut lectissimis vestris auribus grauior fui vel communi hominum infirmitati condonetis vel grati hinc meam veniam detis. Sic. P. A. (quos honoris ac venerationis gracia frequenter appello) sic inquit ille: qui has aras hunc cetum: hanc eadem aliarum omnium caput et decus aspicit: seruat fouet: Beatiss. Pontificem Sixtum litterarum ac sapientie lumen: pacis et quietis fundatorem: et denique virtutum omnium numen et syndus: vestrumque hunc sacratissimum senatum in hac vita augeat et fortunet in altera eternitatem merentibus largiatur. Qui viuit et regnat in secula seculorum Amen.

26

Alex. Cort. Episcopo. Signin. S.

Quæsiui frequenter Signin. mi. quid nam diutius ageres apud
Dernicos tuos: et cum hactenus ignorarim nuuc primum intelle
xi te rusticari: vel potius rusticum fieri: Venisti ne ad periclitan
tem? iuuistine? aut subleuasti quicquid? Presertim cum Tyronem
me esse nemo melius sciret quam tu: te exclamabam: te desidera
bam: res tamen sine te acta est: et si egrius quàm putaram. Nam ubi
primum suggestum concendi: atque oculos circutuli: mihi crede Ege
sarem sum oblitus. Sed coram hæc melius. Mitto interim orati
unculam quam cum legeris velim ne parcas
memineris tamen quid libri carent spiritu illo propter quem ma
iora eadem illa cum aguntur: quam cum leguntur videri solent:
ut tuus Cicero ait: Poscunt hanc plurimi et ii quibus negare ne
queo: fac tua cura mi Signin. ne prodeat ita incumpta. Emen
da quicquid offendes. Esto Aristarchus. Scis. n. quantum tibi de
feram: et quanti te facerem nisi esses Pompenianus: diuerterem
ad Salinas nisi tempos urgeret Petisti ut scriberem qui valeret
R. Car. Neapolitan. princeps noster virtutum column: Belle is
habet: et ut solet pacem fouet atque illustrat: ex quo ut dicere sole
mus Oliuerij nomen sortitus videtur: vix hæc alio loco copiosi
us nunquam. n. satis laudari potest integritas sanctitas sapietia hu
ius opt. principis quibus ille vias affectat Olympo. Vale et rescri
be aut potius reuertere. Ex vrbe Id. Ian.

M. L. Pont. Signin. Alex. Cort. S.

Orationem tuam Alexander legi tam accurate quàm auide. Nam
eam et tota illa die qua eam accepi expetiui et proxima nocte ante
quàm eam acciperem per quietem et in somnia quasi a phasmate quo
dam et ab imaginibus tuis perorantibus videre mihi visus eram
Ecce tibi o numen
Sequenti die tabellarius tu
us cum epistola et oratione sustuli manus et ad comites conuersus

exposui in somnia quę mane his eisdem in ientatione narrauerā
7 in cena ariolatus sum. Hęc scribo ad significandam orationis
tuę efficaciam ac plane diuinitatem. De ea autem quid sentiam
quid attinet scribere: Ego te noui 7 tu me tantuz. n. abest vt ego
te doceam aut erudiā: vt a te potius docēdus erudiendusq; sim
cum ego istud tuum ingenium 7 tantam erga te
benignitatem admirari soleam. Itaq; orationi tue manus admo-
nere non suz ausus videbar. n. vulnerarius futurus nisi forte illa
ex integra 7 nitida mancam mutilamq; reddere voluissē. 7 tan-
q; cicatricosam Omnia mihi probantur maxime actionem vide-
re videor qui et tuę linguę explanationem 7 vocem 7 latera 7 il-
lud os probum vt de pompeio magno. vsurpatum est noui: Sed
ignosce si te cum pompeio comparauī volui dicere cęsarem liben-
ter hic erro 7 sepe ha ha be vellem ridere tecum 7 iocari per litte-
ras sed vt spero te propediem videro 7 totam ageamus. ex signia
bernicoz. viij. kl. february. lxxiiij.

Laus deo.

